

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po deželnem zboru.

Čez ulico pri ljubljanskej reduti potegnene verige visé zopet ob straneh in to je vidljivo znamenje, da je deželni zbor kranjski dokončan.

Kakor na gledališkem odru, pogreznila se je prigoljufana nemščarska večina, ki je liki zvižčen malopridnež skozi vsa dolga dejanja s svojo kapriciozno hudobnostjo in preziranjem prava izzivala potrpežljivost občinstva, — upajmo, da na vekov veke — v tla.

Deželni zbor kranjski, ki je v svojej dosedanjej sestavi takoj v prvem aktu kazal nam hipokratično svoje lice, nam niti v zadnjem nastopu ne izvabi nikakega priznanja, kajti končal je nespokorjen, neskesan.

In kakor pri navadnej zaloigri ali pri šaljivej glumi nij vsakdo sporazumljen z izidom, tako godi se tudi nam. Prav nam je, da je jedenkrat konec, nikakor pa ne, da je tak.

V zadnjeji seji odgovoril je namreč g. deželni predsednik na znano, po narodnih poslancih stavljenjo interpelacijo o nemškem „Schulvereinu“. Ta odgovor je tak, da ga ne moremo utakniti kar tino v žep, in da smo prepričani, da ga vsi nemškutarji od prvega do zadnjega podpišejo z radostjo. „Schulverein“ dobil je odlično spričevalo v zadržanji, kajti od vladne strani priznava se mu, da nikjer nij prekorajil svojih pravil in v obče se vsa v interpelaciji stavljenja vprašanja zanikavajo nemškemu „Schulvereinu“ na korist. Navajajo se najprej posamični paragrafi iz pravil, po katerih je razvidno, da ima nemški „Schulverein“ namen, „v krajih z mešanim prebivalstvom, zlasti na nemških jezikovnih mejah in po nemških jezikovnih otokih pospeševati prizadevanja za pridobitev in ohranitev nemških šol“. Da taci prizadevanj v Mavrlu nij bilo, svedoči nam glasoviti „Schulverein“ sam, ker je denarno podporo obljubil le s pogojem: „ako se zavežejo, da bode šola nemška“. Čemu staviti

pogoje, ako dotičniki to sami želé in prosijo podpore?

Naj bodo določbe pravil nemškega „Schulvereina“ še tako jasne, to pa je vendar živa istina, da so v nasprotju z okrožnico deželnega šolskega sveta z dne 8. oktobra 1870 št. 316 z ozirom na §. 51 postave z dne 20. avgusta 1870 št. 105 in tudi s §. 19 državne temeljne postave in naposled še s §. 6 državne ljudsko-šolske postave. Bodo-li vsi ti zakoni in vse te naredbe izgubile svojo moč in veljavo nasproti „Schulvereinu“, kateri bode potem vladal kot prva in jedino merodajna šolska oblast v deželi, ker je deželni šolski svet v svojej večini itak le njegova senca?

Nezakonitostij bilo je v interpelaciji dovolj navedenih, a iste so se jedva prečitale, nikakor pa ne uvaževale, in če se v odgovoru na interpelacijo izreka, da se ljudskim učiteljem ne more in ne sme zabranjevati sprejemanje nagrad za poseben pouk, kako se to strinja s §. 42 naše postave z dne 29. aprila 1873, po kateri noben učitelj ne sme dajati „pour“ ali poučevati posebe?

In če se pri kolizijah, iz teh nagrad izviraajočih, kaže na deželni šolski svet, ki bode imel v tej zadevi primerno skrb, komu ne pride v spomin znana prislovica, da „vrana vrani oči ne izkljuje“? Kaj nam hasne zagotovilo, da se pravila nemškega „Schulvereina“ nijso prekoračila, ako temeljni zakoni, ki naj nam čuvajo našo narodnost, nijmajo veljave?

Da, čudno in čudo je ob jednem, da se na Dunaji českej naselbini, broječej nad dve sto tisoč duš, zabranjuje jedna privatna šola, v Mavrlu pa se sme za jednajst nemških otrok, vzlic vsem protestom na podlagi sleparske prošnje ustanoviti nemška šola in to s privoljenjem in pritrjevanjem glavnihoblastnij. Po sili se človeku uriva misel, da, kakor pada kruh s surovim maslom namazan vedno le na pomazano stran, se tako tudi naši zakoni obračajo vedno le na nemškutarjem in Nemcem ugodno plat.

Preobširno bi bilo pretresovati še vse druge

točke in stavke interpelacije in odgovora, a toliko pa moramo omeniti, da se nam trditev, ka nemškega „Schulvereina“ delovanje ne prouzročuje nikakoršne razburjenosti in razdraženosti, dozdeva jako sangvinična. Interpelacija sama, podpisana po narodnih poslancih, ki zastopajo veliko večino slovenskega naroda v Kranjskej, je živ dokaz te razburjenosti, katero je narod izrazil po svojih zastopnikih.

Da se na interpelacijo o šolskih nadzornikih nij odgovorilo definitivno, ima svojo praktično vrednost Čemu tudi, saj so jednajsteri nadzorniki uže imenovani, bilo bi tedaj jako odvišno, razpravljati, ali bi ne zadostovali samo trije. Karakteristično pri vsem tem je jedino to, da je dopisnik „N. Fr. Presse“ prej znal imenovanje nadzornikov, nego kdorkoli v Ljubljani, in da je Benno Tauffrer uže davno vedel, da ostane še nadzornik, in se mu nij tresti za svojo letno plačo.

To vse so fakta, ki dajejo opravičen povod k razburjenosti, ker nam dokazujejo in oznanujejo, da se nam pravice ne dele jednakomerno, kakor drugod, na pr. na Dunaji ali pa v Moravskej; da se morajo vse postave in naredbe klanjati vsemogočnosti „Schulvereina“ in njegovih vernikov, ki delajo le na to, da bi nas ponemčili, z nagradami učitelje, s slednjimi pa še narod popačili in spravili s pota pravnosti.

Zadnja seja deželnega zbora kranjskega

9. septembra.

Razpravljalo se je v tej seji o postavnih načrtih, zadevajočih javno oskrbovanje ubozih po občinah in odpravo farnih ubožnih zavodov (Armeninstitute). Proti obema postavnima načrtoma govorila sta narodna poslanca Detela in Svetec prav jednato in prepričalno, se ve da brez vspeha napram nemškovalnej večini sedanjega deželnega zbora.

Govorniki narodne manjšine dokazali so, koliko muk in težav bode nova postava prouzročevala itak uže z delom in trdom preobloženim kranjskim

LISTEK.

Zarota na Kavkazu.

(Poslovenil Jazbeški.)

(Dalje.)

IV.

Štiri tedne pozneje sedel je major v svojej sobi in čital časnike. Solnce je ravnokar zatonilo in gorak veter pihljal je skozi odprto okno. Kresnice letale so sem ter tja. Luna prikazala se je na obzorji.

Hotel je ravno časnik položiti na stran in prižgati si smodko, da bi jedno uro sanjal sedeč na zofi, ko se odpro vrata in v sobo stopi črna postava. Spoznal je Armenca Emilija, ki po ondotej šegi nij potrkal, temveč kar ustopil.

„Oprostite žlahtni gospod,“ pravi glasno in mehko, „da Vas nadlegujem, hvaležnost me je silila, da sem prišel Vam naznanit važno stvar.“

„Le povejte!“ pravi Vladimir, „povejte kratko, kar veste.“

„Malo je, ali važno za Vas, kar Vam imam povedati,“ pravi Armenec. „Posadka v Mozdoku je v velikej nevarnosti. Grad in stolpi so podminirani. Velika zarota se snuje proti Rusom. Čerkeski knez Šamil kuje to zaroto, in se dogovarja z vsemi kavkaškimi poglavarji. Okolo 300 mož iz Mozdoka in okolice se vsak teden jedenkrat posvetuje v nekej podzemeljskej jami v Ketjedovskej gori, kako bi pregnali Ruse iz Kavkaza. Šamilovi poslanci in častniki jih podpihujejo. Brzi poslanci posredujejo mej posameznimi vami. Ob prvem mlaji izbruhne splošna ustaja. — Našli so baje skrivni uhod v mozdokoško trdnjavo. Zdaj veste vse in storite, kar znate, da je prav. Storil sem svojo dolžnost do Vas, ki ste mi oteli življenje. Ko bi imel svojo domovino in rodovino, bi gotovo nikdar ne bil izdal zarote. Zdravi!“

Trdno in odločno je izgovoril Emilijo poslednje besede ter naglo hotel oditi. Major veli Armencu

malo počakati ter ustane in koraka po sobi gori in doli. „Kdaj bo prvo posvetovanje?“ vpraša ga.

„Mar mislite iti tja?“ vpraša Armenec.

„Gotovo,“ odgovori mu major kratko.

„Pojutrajšnjem o polnoči. Predno greste v podzemeljsko jamo, morate zaklicati: „Kavkaz čez vse!“ in vratar Vas bo vprašal: „Komu velja?“ Na to odgovorite: „Trinogu Nikolaju!“ in uhoda Vam ne bo nikdo branil.“

„Lepa hvala, prijatelj! Vas tukaj zaničujejo, ali Vi ste pravi poštenjak. Spomnil se bom Vas, če me mej zarotniki ne zadene smrt.“

„Ali hočete, da Vam pokažem pot, sami je ne najdete!“

„Prosim Vas,“ pravi Vladimir ter ogrne plašč, utakne dva samokresa za pas, pokrije vojaško kapo in odide z Armencem.

Četrt ure šla sta poleg reke Terek, potem jo pa zavila v sotesko obdano s strmimi gorami. Ponočne tice so jima letale nad glavami. Čez kake

županom, a vse zaman. Imeli bodemo uže še priliko, podati našim bralcem o tej zadevi nekoliko obširnejše govore. Poročevalec upravnega odseka bil je vitez Kaltenecker, kateri si je, kakor pravcati „locum tenens“ poročevalcev v tem zasedanju, osvojil še zadnjo sejo poročevalčev prostor in štiri dolge ure mučil poslance in občinstvo, ki se je moglo na prste sešteti, s svojim zamolklim, nerazumljivim glasom, zagovarjajoč slabo postavbo in razloge priobčene po deželne odbora nemškutarske večini, katera je, dasi bi na prvi pogled utegnila imponirati, le prepisana ali „preplankana“ iz jednega poročila jednake zadeve deželne odbora gorenje avstrijskega. Rešile so se potem še druge predloge in dnevni red bil je končan.

Deželni predsednik g. Winkler odgovori na interpelacijo slovenskih poslancev zaradi nemškega „Schulvereina“, in pové povsem tisto, kar je našim bralcem uže iz debate o normalno-šolskem zakladu znano. Na drugi dve interpelaciji g. deželni predsednik še nij odgovoril, namreč na interpelacijo zaradi okrajnih šolskih nadzornikov in volilne pravice g. oo. frančiškanov v Novem Mestu, ker njima še podrobnejših informacij.

Poslanec Klun oglašil se in interpeluje zaradi prošnje občinarjev v Maverlu, došle kranjskemu deželnemu šolskemu svetu za uvedbo nemškega učnega jezika, na katero se je skliceval g. deželni predsednik v odgovoru na interpelacijo. Prošnjo je podpisalo 57 ljudi, mej njimi je 22 tujcev, štirje, kateri so uže umrli (Klici: Čujte! Čujte!), trije, ki so uže leto in dan v Ameriki, dva na peticiji podpisana oporekata svoj podpis, dva sta mladoletna. Interpelant pravi, da je vrednost take peticije jako ničeva, akoravno se jej prisoja tolika važnost, in vpraša vlado, ali hoče pričeti natančno preiskavo v tej zadevi.

Deželni predsednik Winkler obljubi, da se bodo omenjeni odnošaji natanjko preiskovali.

Gróf Thurn, res nepristranski deželni glavar, sklenil je deželni zbor z nemškim in daljšim slovenskim govorom. V nemškem govoru zahvalil se je g. deželnemu predsedniku in poslancem za njihovo trudoljubivo sodelovanje; v slovenskem jeziku, lepo govorjenem, pa je rekel: „Gospóda slavna! Prihodnje leto bodemo praznovali 600 letnico združenja naše kranjske kronovine s slavno rodovino Habsburško. To bode gotovo velika in imenitna deželna slavnost, kajti naš presvitli cesar sam prišel bode prihodnje leto mej svoje zveste zmirom hrabre Kranjce, kateri so neomehljivi in bodo zvesto stali za našega presvitlega cesarja in preslavno habsburško rodovino. Sprejeli bodemo prihodnje leto v svojej sredi svojega dobrega očeta, vladarja, in, ne dvomim, z vso slavo in spoštovanjem“. Deželni glavar zakliče konečno „slava“ in „Hoch“ presvitlemu cesarju, kateremu poslanci navdušeno pritrjujejo.

Poslanec Laschan zahvali se v imenu nemških poslancev deželnemu glavarju grofu Thurnu in njega namestniku županu Grasselliju za ljubez-

nivo in nepristransko vodstvo obravnav deželnega zbora.

Poslanec dr. Poklukar se pa zahvali v imenu narodnih deželnih poslancev deželnemu glavarju grofu Thurnu, kateremu zakliče trikrat „živio“ in „slava“, čemer narodni poslanci navdušeno pritrde, dočim nemški poslanci jezno molče.

Deželni glavar grof Thurn se zahvali, da je njegovo delovanje poslancem po godu, veseli ga, da je vsaj nekoliko vstregel intencijam deželnega zbora, potem izjavi, da je deželni zbor končan. Zdaj so se počeli poslanci pomikati iz deželnozbornske dvorane. Slovenski poslanci ostavili so jo jako hitro, le počasi pa poslanci nenaravne nemškovalne večine. Jako žalostno so šli in smilil se nam je marsikateri, kajti veliko izmed njih poslovalo se je od te dvorane za večne čase. Veselega srca kličemo jim sedaj „Auf Nimmerwiedersehen!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. oktobra.

Centralistično nemško časništvo se hudo grozi nad županom **pražkim**, ker je v svojem jako mirnem in pomirljivem govoru poudarjal slovenski značaj Prage. „Deutsche Zeitung“ se posebno zato jezi, da je Prago postavil na mejo nemškega in slovenskega življa; tisto Prago, iz katere peljejo po njenej trditvi vsa pota zopet mej trde Nemce. „Fremdenblatt“ se huduje nad dr. Černý-jem, da je govoril večidel česki. — Umevno je, da brezobzirnim, grabežljivim Nemcem njegove proste, možate besede niso bile po godu, a zato pa ostanejo k vsej sreči vendar še vedno istinite.

Pri **dolenje-avstrijskem** deželnem zboru uročila se je peticija mnogih prebivalcev Dunaja in predmestij za uravnavo židovskega vprašanja, katero je dr. Schönerer gorko podpiral, dr. Weitlof pa hudo spodbijal. Vsi poslanci razun Schönererja in Fürnkranza so po tej ostri kontroverzi glasovali za to, da se preide ob tej peticiji na dnevni red.

V **gališkem** deželnem zboru motiviral je Czerkavski svoj predlog o reformi državne šolske postave, katera prikrajšuje avtonomijo dežel v šolskih zadevah. Predlog se je odkazal odseku. — Predlog odsekov, da se naj urad upravnih organov galiških železnic preseli v Galicijo in pri njem upelje poljski uradni jezik, sprejel se je brez debate. — Kazenski akti rusinskega izdajskega procesa odposlali so se s pritožbo ničnosti vred na Dunaj.

Vnanje države.

Tritisoč **francoskih** legitimistov je bilo v nedeljo pod milim nebom zbranih na otoku Camargue, na ustji reke Rhône. Govorilo se je ostro in puntarsko proti republiki. Demonstranti odtrgali so iz balkona prefektovega trikoloro in jo nadomestili z zastavo lilijsko. Republikanci pa so protidemstrovali. Metaio se je kamenje in žandarmerija morala je posredovati. Jednaki legitimistični banketi godili so se v mestih Arles, Toulouse, Avignon in Lyon, kojih pomen se pa jako pretirava po legitimističnih časnikih.

Nemški državni zbor bode sklican v dan 30. novembra. Predložila se mu bosta uže izdelana budgeta za leti 1883/84 in 1884/85., razpravljali se

boste samo postavili o zakladu bolnih, in o zavarovanji proti nesreči. — Praznovanje nedelj bo v državnem in pruskem deželnem zboru dalo gotovo povod mnogostranskim razgovorjem. Katoliki in pravoverniki evangelske cerkve vzbujajo agitacijo o tej zadevi; zahtevalo se bo skrajšanje nedeljskega pouka in nedeljske službe pri pošti in železnici.

Po nekem dopisu „Pol. Corr.“ iz Kahire se Khedive močno in živahno zanima za reorganizacijo **Egipta** in za kaznenje tistih, ki so se udeležili zločinov v Aleksandriji in po drugod. Mej zaprtimi so tudi: policijski načelnik Aleksandrije za časa pobojev Said Bey Kandil, prouzročitelj masakrom Mussar el Akkar in pa guvernier Tantahški Daniš paša; zloglasni Mustafazius pa se še le išče. — Arabi paša se pripravlja na svoje zagovarjanje pred vojnim sodiščem in si daje napraviti mnogo pretiskov uradnih aktov. Kako da bo sodišče sodilo, se dosedaj ne da še ugibati. — Velmoži egiptovski hoté deželo za neodvisno od Turčije proglasiti. Internacijsalno sodišče naj bi nehalo. Tudi se čuje o tem, da je veliki vezir predal svojo odstavko za ta slučaj, če bi sultan ne vzprijel „Entente cordiale“-no politiko z Angleži in Francozi in ne bi hotel izvesti nameravanih reform.

Dopisi.

Iz Laškega Trga 9. oktobra. [Izv. dop.] (Diamatna sv. maša.) V nedeljo 8. t. m. vršila se je pri nas zares v vsacem obziru redka slavnost. Po vsem Slovenskem in tudi drugod slavnoznani dekan in častni kanonik č. g. Anton Žuža slavil je šestdesetletnico svojega mašnikovanja. Kdo ne pozna izglednega duhovna, kateri uže skozi dolgih 60 let svoj vzvišen poklic izvršuje? Kdo ne pozna iskrenega narodnjaka in rodoljuba, zmirom zvestega podpornika naših domačih zavodov in časnikov? Kdo ne pozna blagega dobrotnika dijakov in ubogih sploh? Redkokedaj pa je tudi bil človek tako čislán in obče priljubljen, kakor naš č. g. Anton Žuža. Dokaz temu so te dni se vršujoče slavnosti v Laškem Trgu.

Uže v soboto zjutraj dobil je trg praznično obleko, kmalo so vihrale zastave in nij je bilo hiše, katera ne bi značila, da se bode vršila v kratkem redka in velikanska svečanost. Popoludne okolo 2. ure nam naznani strel možnarjev dohod vrlih Savinjanov. Kmalo začujemo trobentače in v nekotih trenutkih prikazali so se vozovi. Došla je deputacija Žavskega Trga in mnogobrojna deputacija žavske požarne brambe, katera nam je še od zadnje slovesnosti v prijetnem spominu. Po tem dojde vrli „Savinjski Sokol“ (21 udov), vsi v lepi družveni obleki. Imeli smo prvokrat priliko videti „Sokolce“, napravili so na nas prav izvrsten utis. Disciplina mej njimi bila je res uzorna. Po malem odmoru v Horjakovi gostilni podale so se imenovane deputacije v lepo okinčani trg čestitat č. g. jubilarju. Naj prvo pride na vrsto deputacija Žavskega Trga, katera je s krasno diplomom slavljenju podelila častno tržanstvo. Ves ginjen se č. g. zahvali za veliko čast, katero mu je s tem izkazal rojstni kraj. Sedaj pride „Sokol“ na vrsto. Starosta g. Jože Lipold pozdravi č. g. kano-

tri četrt ure prišla sta na neko majheno planjavo, ki jo je luna lepo razsvitljevala. Od tod peljala je pot navkreber po grdem kamenji. Teško sta korakala dalje. Ura za uro je minula. Potnika sta prešla marsikako visočino in nevaren prepad, predno sta zagledala pred seboj v slabem luninem svitu Ketjedovsko goro.

„Še pol ure,“ mrmra Armenec, „pa sva prišla do cilja.“

„Z novim pogumom šla sta po slabej stezi po čisto samotnem kraji. Okrog in okrog nijsi videl družega, kakor same pečine in grmovje. Veuder se je dozdevalo majorju, kakor da bi čul pasje lajanje.

„Lehko bi Vas peljal skozi selo Štani,“ pravi Emilijo svojemu spremljevalcu. „To selo je pičlo uro od tod. Pot čez Štani je krajša in boljša, ali naju bi kdo videl in morda kaj sumil.“

Vladimir mu je prikimal z glavo. Pot skozi grmovje je bila temna. Bila sta daleč od velike ceste. Njima na desnici je bilo obširno močvirje, po katerem je tekla neka stranska rečica Tereka, na

levici pa mogočen hrastov gozd, ki je pokrival skoro vso Ketjedovsko goro.

Emilijo obstoji pri kupu z mahom poraščenega kamenja, in pošepeta Vladimiru: „Prišla sva do cilja.“

„Tukaj?“ zmajal je major dvomljivo z glavo, in ogledoval velik kup kamenja na vznožji Ketjedovske gore.

Armenec upogne grm na vznožji tega kupa v stran, odvali težak kamen, in pritisne roko na zarujavelo kljuko mej dvema kamnoma. Major je takoj spoznal, da ta kup nij delo prirode, temveč delo človeških rok. Armenec zavrti sedaj velik štirivoglat kamen v sredi in odmakne. Odpre se ozka luknja, ravno dosti velika, da bi se človek splazil notri.

„Kdo bi si bil mislil, da imajo zarotniki taka skrivališča,“ mrmral je sam seboj major. „Nijsem mislil, da so hrabri in predrzni Kavkasci tako zviti in zavratni.“

„Počakajte malo gospod, grem v gozd in prinesem dve borovi baklji.“

Odšel je v gozd. Vladimir pa ga je zavil v

plašč čakal sede na nekem kamenu. Čez pet minut vrnil se je Armenec.

V desnej roki je držal gorečo bakljo. Major je parkrat ostro pogledal svojega kažipota, kakor bi mu prav ne zaupal. Emilijo je bil bleđ, kakor da bi se česa bal. Major zapazivši to pravi: „Ako se kaj bojite, dajte mi baklje in ostanite tukaj.“

„Nikakor ne“, mu odgovori Emilijo odločno. „V votlini se nij nikogar bati, tudi nijso postavili nikakih zarjk za nepovabljene goste. Tedaj le notri!“

Zlezal je skozi ozko luknjo v obširno podzemeljsko votlino, in major za njim. Zadušla sapa vlekla jima je nasproti. Stopala sta po kamnitem tlaku. Luč je le pičlo razsvitljevala velik podzemeljski prostor. Stene in strop te podzemeljske votline so bile kamenite. Major je prehodil vso votlino, in jo premeril na korake. Ogledal je stene in tlak, če peljejo kje kaka skrivna vrata v kako skrivno orožnico.

„Pod nama v kleti je orožje. Jeden teh štirivoglatih kamenov v tlaku se vzdigne, in odpre se uhođ v skrivno orožnico. Kateri, ne vem.“

nika, krepkega podpornika društva, ter mu odda krasno izdelano spomenico, katero je zložil č. g. Davorin Trstenjak. Ves ginjen odzdravi v daljšem govoru č. gospod jubilar, po na mostovžu nastavljenih „Sokolcih“ navdušenimi živio-klici pozdravljen. Potem nastopi deputacija žavske požarne brambe. G. Hausenbihler nagovori častnega uda v prav jednatem govoru, č. g. jubilar se prav srčno zahvali in požarna bramba na mostovžu odzdravi prav iskreno.

Ob 4. uri došel je z brzovlakom knezoškof ter bil od na kolodvoru v vrsti nastavljenih žavskih požarnih brambovcev in „Sokolov“ in od mnogobrojnega občinstva navdušeno sprejet.

Po vesperi poda se velika deputacija tržanskih gospá čestitat č. g. jubilarju. Po prisrčnem nagovoru soproge c. kr. okrajnega sodnika, izroči gospodičina Leopoldina Elsbaherjeva s srčnimi besedami v imenu gospá dragocen zlat kozarec. Vse je bilo ginjeno, ko so gospé s solznimi očmi č. g. jubilarju poljubile roke. —

Občinski odbor Laškega Trga čestital je uže prej svojemu častnemu tržanu, tako tudi druge deputacije. Ob 6. uri došlo je še mnogo gostov, mej njimi vrli čitalniški pevci iz Celja, vsi na kolodvoru navdušeno sprejeti.

Sedaj se pa začne razsvetljava. Zapazili smo na bližnjih gorah nad 20 velikih kresov, trg pa je bil tako lepo okinčan in razsvetljen, kakor še nikdar. Vse je tekmovalo, da po svoji moči svečanost povekšuje. Ob 3/4. uri zbirala so se društva pred „Horjakom“, začela se je impozantna bakljada, kakoršne pri nas še nij bilo in sicer po sledečem sporedu. S prva domača godba, za ujo požarna bramba iz Žavca, laška požarna bramba z bakljami, pevci iz Celja in Laškega Trga z lampijoni in naposled „Savinjski Sokol“. Mej gromenjem možnarjev došla so društva k dekaniji, kjer je bilo jako mnogo občinstva zbranega. Pele so se sledeče pesni: „Bože živi“ (Tovačovsky), „Sporočilo“ (Tovačovsky) in „Jadransko morje“ (Hajdrich). Močan zbor 32 pevcev pel je te gotovo težke pesni tako izborno in precizno, da je bilo vse iznenadeno. Navzočni bili so jako večši kritiki, a vsi so bili le polni hvale in vse pesni bile so z burnim ploskom vzpriete. Mej drugo in tretjo pesnijo svirala je godba „Naprej“, in č. g. jubilar sprejel je deputacije laške požarne brambe, celjske Čitalnice s predsednikom g. dr. Sernecem in laških pevcev. Vsi so bili srčno vzprijeti, posebno pa zadnji, in sivi starček poljubil je ves ginjen deputacijo laških pevcev. Tudi celjski dijaki spomnili so se č. g. jubilarja, velikega dobrotnika dijakov, kar je blagega moža prav srčno razveselilo. Po serenadi zahvalil se je stotnik laške požarne brambe, g. Tieber žavske požarne brambi in „Sokolu“ v lepej slovenščini za sodelovanje. Laška požarna bramba odšla je v Weberjevo gostilno, drugi pa k Horjaku v krasno in prostorno dvorano. Umetalni ogenj na starem gradu vzbujal je mnogo pozornosti.

V Horjakovej gostilni pričela se je prav živahna veselica. Bilo je vse natlačeno polno, napi-

„Nič ne de“, pravi major, „sedaj uže vem za pot in uhod, več vedeti mi nij treba“.

Šla sta ven. Emilijo je zopet zaprl s kamenom votlino.

„Ali me še kaj potrebujete?“ vpraša potem majorja.

„Ne, prijatelj!“ mu ta odgovori. „Vam se še jedenkrat zahvaljujem. Vašo zvestobo in udanost hočem dobro poplačati. Hočete stopiti k meni v službo?“

Armenec je zmajal z glavo. „Bojim se sovraštva tukajšnjega prebivalstva, uže sedaj me sumijo, da sem z Rusi v zvezi. Nekaj družega sem sklenil. Preselil se bom v Turčijo“.

„Kakor na tisoče Vaših bratov“, pravi major.

Armenec zmajal je z glavo. Kaj je mislil, ne vemo. Z desnico je pokazal na obzor in rekel: „Dani se, zdravi! gospod, naju ne smejo videti vkupe“.

Vladimir podal je Armenecu roko, in ta jo je poljubil. Potem sta se ločila.

(Dalje prihodnjič.)

valo se je na vse strani in prav navdušeno č. g. jubilarju, „Sokolcem“, vrlej duhovščini in laškej požarne brambi, katero je zastopal njen stotnik. Vrstile so se napitnice in pesni, napitnica cesarju bila je z burnimi „živio“-klici vzprijeta. Mladina, a tudi marsikatera „stara hiša“ rajala je, in sploh bilo je vse židane volje. G. dr. Srnc kot kučegazda vodil je veselico prav spretno. Sicer uže pozno v noči, a za nas vendar še prerano, zapustili so nas mili gostje, spremljani z godbo do vozov. Ločili smo se z željo, da bi nam Bog našo diko, č. g. A. Žužo, še mnogo let ohranil. Gotovo pa bodo trenutki, katere smo skupaj preživeli, vsem udeležencem v prijetnem spominu ostali.

V nedeljo bila je veličastna cerkvena slovesnost. Pri jutranjej maši pridigoval je prav ginljivo č. g. kanonik Kosar in pri pontifikalnej maši milostivi knezoškof sam. Bilo je pri božjej službi 45 duhovnov navzočnih in velika množica ljudstva, tukajšnja požarna bramba pa je vzdržavala red. Belo oblečene deklice spremile so procesijo in šolska mladina bila je z zastavo pri cerkvi nastavljena. Tudi je bil navzočen namestniški svetovalec g. Haas z drugimi dostojanstveniki. Pri maši pel je mešani zbor prav lepo in precizno. Velike zasluge za to ima g. učitelj Flis.

Po božjej službi bil je v farovžu velik banket in napivalo se je na mnogo strani, posebno srčno pa, kakor umevno, slavljencu. Došlo je okolu 100 brzovjavnih in pismenih čestitk iz raznih krajev, tako n. pr. od premilostivega ljubljanskega knezoškofa, od dr. Vošnjaka v imenu slovenskih poslancev, od Koseskega, iz Sofije, z Dunaja itd.

Slednjič izrečem še prav srčno zahvalo laškej požarne brambi, katera je veliko k temu pripomogla, da se je slavnost tako veličastno vršila. Lepa hvala Vam vrlim Savinčanom, pevcem celjske Čitalnice in vsem drugim, kateri ste nas v tako mnogobrojnem številu počastili ter se z nami združili, da z nami proslavite moža, kateri je uzor rodoljuba in dobrotnika, in katerega nam Bog ohrani še mnogo let!

Domače stvari.

— (Celjska gimnazija) broji letos 277 dijakov, izmej katerih jih je 139 za Slovence upisanih.

— (Trgatev na Hrvatskem) je klubu neugodnemu vremenu uže povsod končana. Kar se tiče kolikosti, sme se letošnja trgatev srednja imenovati, kar se pa tiče dobrote, je letošnji pridelek slab, slabjši celo nego leta 1878., ko je bilo na Hrvatskem jako slabo leto. Na poskuševališči kmetijske družbe merili so, kakor piše „Gospodarski list“, novo vino, a nijso našli več nego samo 13% sladkorja in to le pri rudečem portugalcu. Muskatovo grozdje dajalo je k večjemu 16% sladkorja. Kmetje iz okolice zagrebške ponujajo novega vina hektoliter po 5 gld., a nihče se ne briga za kislico.

— (Razpisana je služba) okrajnega živinozdravnika v Črnomlju v XI. razredu. Prošnje do 15. novembra t. l. na c. kr. deželno predsedstvo za Kranjsko.

— (Spremembe pri učiteljstvu na Štajerskem.) Gosp. Stanko Marin iz Ljutomera kot stalni učitelj v Brežice; g. Anton Porekar, podučitelj v Rogatci, začasno v Št. Jurij na Donački gori.

— (Nova cerkev v Djakovem) je glede velikosti trinajsta mej cerkvami na svetu in tolika, kakor sv. Marka divna cerkev v Benetkah. Velikost meri se po številu ljudi, katerih gre v sv. Petra cerkev v Rimu 54.000, v stolno cerkev v Milanu 37.000, v sv. Pavla cerkev v Rimu 32.000, v cerkev v Koloniji (Kelmorajn) 30.000, v sv. Pavla cerkev v Londonu in sv. Patronija v Bologni po 25.000, v Hagio Sofijo v Carigradu 23.000, v sv. Ivana cerkev v Lateranu 22.000, v Notre Dame v Parizu 21.000, v novo cerkev v Novem Yorku 18.000, v sv. Štefana cerkev na Dunaji in stolno cerkev v Pisi po 12.000, v cerkev v Monakovem 11.000 in v cerkev sv. Marka v Benetkah 7000 ljudi.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. oktobra. Cesar vzprijel je popoldne novoimenovanega ruskega poslanika Lobanova v svečanej avdijenci in prevzel njegova poverilna pisma. Današnjega galadiner-a v Schönbrunn na čast grškemu kralju udeležili so se cesar, grški kralj, ministri Kalnoky, Taaffe, Kallay, poslanik Lobanov, knez Ypsilanti, danski poslanik in dvorni dostojanstveniki.

Dunaj 11. oktobra. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarsko ročno pismo z dne 9. t. m., s katerim se delegacije skličejo v Budimpešto v 25. dan t. m., dalje postavijo s 4. t. m., po katerej se predručajijo nekatere določbe volilnega reda za državni zbor.

Razne vesti.

* (Vinska letina) v Italiji je letos ugodna, pridelalo se je 32.000.000 hektolitrov, tedaj za pet milijonov več, nego lani.

* (Niz biserov.) Pred nekoliko dnevi pride k juvelirji v notranjem mestu dunajskem mlada gospica, hoteč prodati dragocen niz biserov. Juvelir jej pove, da te dragocenosti kupiti ne more, da je pa pripravljen prevzeti jo v komisijo, s čemer se je dama potem zadovoljila. Pred dvema dnema dobi lastnica biserov od juvelirja pismen poziv, naj takoj pride v palačo stare grofice * * * v zadevi prodaje. Dama odpravi se na ta poziv takoj z doma in prišedši v palačo, prične jo stara grofica izpraševati, rekoč precej osorno: „Prosilca sem vas priti k meni zaradi tega, ker je niz biserov, kateri ste izročili mojemu juvelirju v komisijo in kateri je on meni ponudil na prodaj, bil nekdaj moja last. Pred štirimi leti bil mi je iz dobro zaklenene sbrambe ukraden, a zločincu nij bilo priti na sled. Zmota je nemogoča, na notranjej strani urezan je moj grb, kar ste menda prezrli“. In res dama tega grba nij zapazila. „Če je tako, kakor vi gospa grofica trdite,“ odvrne gospica, moram tudi jaz govoriti strogo resnico, da sem pred štirimi leti, ko sem bila še pri gledališči, te bisere dobila v dar od svojega čestilca, nekega mladega grofa“. To trditev utemeljila je gospica s pismom, ki je bil priložen dragocenemu darilu. Grofica pogleda le za hip v pismo, v čegar kotu bil je natisnen isti grb, kakor na notranjej strani bisernege niza. Nervozno stresla se je stara grofica in molče plačala zahtevano svoto.

Narodno-gospodarske stvari.

Tržaška razstava.

(Dalje.)

Janez Dornik v Kamniku, orodni kovač, izdeluje sekire vsake vrste. Delo dobro.

„Hufbeschlags-Lehranstalt Laibach“ (sic!) razstavila je konjske podkove za ježo in za vožnjo, podkove za bolna kopita, podkovalno orodje, uzorce podkovanib kopit in volovskih parkljev. Izložba sicer nij velika, a jako poučljiva — pri vsem tem pogreša se pa slovenski napis.

Kranjska obrtnijska družba v Ljubljani izločila je iz svojih rudnikov in fužin na Savi, na Javorniku, v Radolni, Mojstrani, Bistrici, v Pozabljenem, v Starih Fužinah, Trziči in Slapu na Kranjskem, v Petrovej Gori na Hrvatskem, razne železne rude, železo kovano in valjano, jeklo v zabojih.

Leopold Globočnik v Železnikih manganovo rudo, katero stavi na prodaj, 100 kilo s 36% manganove kovine za 1 gld. na postajo „Uggowitz“, a zmleto rudo s 60% „Mangansuperoxida“ po 2 gld. 50 kr. za 100 kilo do postaje v Loki;

Dra. A. Fuchsa sin v Kokri plužno železo za Italijo, motike za Istro in Dalmacijo itd.

Josip Ambrožič v Ljubnem pri Podnartu gredaše ali krtače za volno in jako dolg v svitek povit gredašast jermen, kakeršni rabijo po tovarnah.

Fran Gasperšič v Železnikih izdeluje „mornarski kruh“ (Marinebrod) pri nas bolj poznan pod imenom „mali kruh“, ki je zelo strdenji (Lebzelt) podoben. Razstavil je precej velik in kaj lepo opisan hleb tega tečnega kruha, ki ima po upečenem zagotovilu zares dobre lastnosti. Ta kruh „čisti kri in želodec, je najboljši lek proti groznici, ostane mnogo let dober, torej zdravim in bolnim priporočljiv.“ Žal, da kljubu temu priporočilu nij bil odlikovan!

Marija Dogan v Ljubljani razstavila je prav lepe furnire.

I. di Centa, vdova v Celji isto tako furnire, lesene cveke in posebno furnire za dela s pilico (Laubsägearbeiten) iz javorjevega, orehovega, hrškovega lesa in bukove trske za fabrikacijo kisa.

Ivana Föderl v Ljubljani razna ženska ročna dela, kakor čipke itd., povsem izvrstno izve-

dena, katera so pa vsem, ki se za take stvari zanimajo, itak poznata, ker je gospica Föderlova v Ljubljani uže prej priredila predrazstavo.

M. Drenik v Ljubljani vezenine, pletenine in druga ženska ročna dela v primerno velikej in ličnej vetrini, uže poprej v Ljubljani razstavljenaj in v našem listu popisanej.

Karolina Lapajne v Idriji raznovrstne čipke, meter po 36 kr. do 16 gld., garniture po 13 do 40 gld. Delo lepo in sploh hvaljeno.

Marija Kalin v Ljubljani umetno izdelovanje iz volne in slikarstvo s pršenjem (Spritzmalerei). Razstavila je prav lep „bouquet“ iz raznobojne volne, a dvomimo, da se kdo najde, ki bi za to mučno in s posebno spretnostjo dovršeno delo plačal naznačeno ceno, to je 100 gld.

Mally in Demberger v Tržiči šolne, šolničke in obutev razne velikosti iz usnja, klobučevine in kožuhovine, zlasti za nežni spol. Delo je sposobno, da dela konkurenca jednacemu dunajskemu blagu.

Fran Knaflič v Šmartnem pri Litiji strojene kravje, konjske in telečje kože. Cena od 170 do 420 gl. za 100 kilo po načinu izdelovanja. Usnje jako lepo in primerno današnjim terjatvam in napredku v strojarji in usnjariji.

Anton Lokar v Ajdovščini, kakor prejšnji razno lepo usnje.

Karol Galé v Bistri mlinarske izdelke svojega mehničnega mlina, kakor moko, otrobe.

(Dalje prih.)

Umrli so v Ljubljani:

6. oktobra: Jera Bergar, črevljarjeva žena, 38 let, Stari trg št. 16, za osepnicami.

7. oktobra: Nande Krašna, delavčev sin, 3 1/2 leta, Poljanska cesta št. 8, za difteritido.

V deželnej bolnici:

5. oktobra: Pavel Gaber, gostač, 72 let, za starostno slabostjo.

6. oktobra: Franja Polacek, gostija, 67 let, za otrpenjem možganov.

7. oktobra: Franja Rome, dninarica, 31 let, za jetiko

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni mesec.)

Barometer: Stanje barometrovo je bilo v pretečenem meseci komaj srednje in sploh za 1-28 mm. nižje, kot srednje stanje celega leta; znašalo je namreč 734-02 mm. in je bilo z ozirom na srednje stanje celega meseca in leta 12krat nad-, 18krat pa podnormalno. Najvišje srednje stanje, za 7-69 mm. nad normalom, je imel 9. sept.; najnižje, za 8-30 mm. pod normalom, 21. september; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je tedaj znašal 15-99 mm. Najvišje v vsem meseci sploh, za 8-38 mm. nad normalom, je stal barometer 9. sept. zjutraj; najnižje, za 8-65 mm. pod normalom, 21. septembra popoldne; razloček mej maksimum in minimum sploh je tedaj znašal 17-03 mm. Največji razloček v stanji jednega dne, za 5-27 mm., je imel barometer 30. septembra; najmanjši, za 0-57 mm., 12. septembra.

Thermometer: Srednja temperatura pretečenega tedna je znašala + 14-8 °C., to je za 0-2 °C. nad normalom in je bila z ozirom na normale 16krat nadnormalna, 1krat normalna, 13krat pa podnormalna. Z ozirom na srednje stanje pa je bila temperatura 12krat nadnormalna, 1krat normalna, 17krat pa podnormalna. Najvišjo srednjo temperaturo, za 4-0 °C. nad normalom, je imel 5. september, najnižjo za 4-0 °C. pod normalom 28. september; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je tedaj znašal 8-0 °C. Najvišja v vsem meseci sploh, za 9-8 °C. nad normalom je bila temperatura 4. septembra popoldne; najnižja, za 6-2 °C. pod normalom, 23. septembra zjutraj, oziroma 25. septembra zjutraj in 28. septembra zvečer. Največji razloček v stanji jednega dne, za 12-9 °C., je imela temperatura 3. septembra, najmanjši, za 1-6 °C., 13. septembra.

Vetrovi pretečenega meseca so bili večinoma slabotni in precej spremenljivi: Največkrat, namreč 28krat, je bilo „brezvetrije“, 27krat „jugozahod“, 21krat „vzhod“, 6krat „jugovzhod“, 4krat „gorenjec“, 3krat „burja“ in 1krat „zahod“.

Nebo je bilo v pretečenem meseci zelo neugodno in „precej spremenljivo“, največkrat, 54krat, „oblačno“, 21krat „jasno“, 15krat pa „deloma jasno“.

Vreme pretečenega meseca je bilo zelo nestanovitno in zelo neugodno; mesec je imel 19 deževnih dni; z ogromnim številom 215-43 mm. dežja; največ, 29-58 mm., ga je palo 21. septembra, najmanj, za 1-20 mm. 23. septembra.

Danes v četrtek 12. oktobra

K O N C E R T

godbe 17. bar. Kuhn-ovega pešpolka

ob priliki otvorenja krčme

„zur BIERQUELLE“

Francovo nabrežje št. 3.

Podpisani si usoja naznaniti, da je z današnjim dnem prevzel omenjene prostore ter prosi za mnogobrojno obiskovanje. Za jed in pijačo je izborno preskrbljeno.

Ustopnina 20 kr.

Spoštovanjem

Začetek ob 7. uri.

Ivan Kavčič,

restavratér.

(654)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Tržne cene v Ljubljani

dné 11. oktobra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	90
Rež,	5	4
Ječmen	4	23
Oves,	2	76
Ajda,	5	53
Proso,	4	71
Koruza,	6	80
Leča	8	50
Grah	8	50
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	77
Maslo, kilogram.	—	98
Mast,	—	86
Špeh frišen	—	80
„ povojen,	—	78
Surovo maslo,	—	80
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje	—	60
Svinjsko	—	58
Koštunovo	—	28
Kokoš	—	35
Golob	—	16
Seno, 100 kilogramov	2	68
Slama,	1	78
Drva trda, 4 kv. metre	6	—
„ mehka,	4	—

Dunajska borza

dné 11. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76	gld.	75	kr.
Srebrna renta	77	„	55	„
Zlata renta	95	„	40	„
5% marcna renta	92	„	70	„
Akcije narodne banke	329	„	—	„
Kreditne akcije	311	„	80	„
London	119	„	40	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	47 1/2	„
C. kr. cekini	5	„	65	„
Nemške marke	58	„	35	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	50
Državne srečke iz l. 1864	100	„	170	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	„	40	„
Ogrska zlata renta 6%	119	„	55	„
„ 4%	87	„	10	„
„ papirna renta 5%	86	„	25	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	„	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	115	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	„	30	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	97	„	60	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	„	25	„
Kreditne srečke	100	gld.	174	25
Rudolfove srečke	10	„	17	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	125	30
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	232	„	70	„

KAROLINA FISCHER,

operna pevka,

sv. Petra cesta št. 20, prilično, na levo, poučuje

V petji in igri na glasoviru,

(tudi četveroročno), doma in izven doma, pričetnike, kakor tudi napredujoče ter prosi mnogoštevilnega nagovora.

Ima najboljša spričevala dunajskega konservatorija in njega diplom. (621-5)

Doma je opoludne od 12. do 2.

Št. 5844.

(650-2)

Razpis

peterih deželnih ustanov na deželnej vino- in sadje-rejskej šoli na Slapu in več prostorov za plačujoče učence.

Na deželnej vino- in sadje-rejskej šoli na Slapu pri Vipavi z dveletnim šolskim tečajem izpraznenih je 5 deželnih ustanov po 120 gld. za prihodnje šolsko leto, ki se prične 5. novembra l. 1882.

Te ustanove so namenjene sinovom kranjskih kmetovalcev, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in ki so vsaj ljudsko šolo z dobrim vspehom dovršili. Ustanove se ne dajo na roko, ampak za ustanove dobivajo učenci hrano, stanovanje in pouk v zavodu.

Izpraznenih je tudi več mest za plačujoče učence, in sicer za navadno hrano in stanovanje po 120 gld. in 20 gld. šolnine na leto, za boljšo hrano pa po 156 gld. Sprejmo se tudi redni zvanjani učenci proti plačilu 20 gld. šolnine, katera se za pol leta naprej plačuje.

Potrebno učensko obleko in knjige si morajo učenci sami preskrbeti.

Prošnjiki naj lastnoročno pisane slovenske prošnje do

20. oktobra l. 1882

ako mogoče osobno izročé vodstvu imenovane šole; prošnjam naj priložé rojstne liste, spričevala o čvrstem zdravju, lepem vedenju in o dovršeni ljudskej šoli. Prošnjam za mesta plačujočih učencev treba je priložiti tudi obvezno pismo glede plačevanja stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, v dan 4. oktobra l. 1882.

Deželni glavar: Thurn.

TRŽAŠKA razstavina LOTERIJA.

1. glavni dobitek gotovih 50.000 gld.

2. glavni dobitek gotovih 20.000 gld.

3. glavni dobitek gotovih 10.000 gld.

Nadalje

1 à gld. 10.000 — 4 à gld. 5000 — 5 à gld. 3000 — 15 à gld. 1000 — 30 à gld. 500 — 50 à gld. 300 — 50 à gld. 200 — 100 à gld. 100 — 200 à gld. 50 — 542 à gld. 25, — skupaj

1000 dobitkov iz 213.550 goldinarjev,

razven tega še mnogo drugih postranskih dobitkov, obstoječih v stvarih, ki so jih podarili razstavljalci.

Cena jednemu lozu 50 kr.

(638-4)

Naročila s pridjanimi 15 kr. za poštino naj se pošiljajo na

loterijski oddelek tržaške razstave, Piazza Grande št. 2 v Trstu.

Ustanovljeno l. 1847.

J. J. NAGLAS-ova tovarna za pohištvo

v Ljubljani,

Auerspergov trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvor),

sprejema kompletne oprave za bala, stanovanja in hotele od najbolj proste do najtinejše izpeljave po najnižjih fabriških cenah z garancijo.

Ilustrovani cenilniki gratis.

(642-3)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.